

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับ

วัคซีนสำหรับประชาชน

❖ โรคไข้หวัดใหญ่คืออะไร

ไข้หวัดใหญ่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซ่า ซึ่งมีการระบาดเป็นช่วงๆ ในหน้าฝนและหน้าหนาว เป็นเชื้อที่มีโอกาสกลายพันธุ์เป็นสายพันธุ์ใหม่ที่รุนแรงได้

❖ การติดต่อ

โรคไข้หวัดใหญ่สามารถแพร่กระจายเชื้อได้ทางการหายใจ ไอ จาม

❖ อาการของโรคไข้หวัดใหญ่

อาการโดยทั่วไปจะคล้ายไข้หวัดจากเชื้ออื่นๆ ทั่วไป แต่มีโอกาสที่จะมีอาการรุนแรง มีไข้และเกิดโรคแทรกซ้อนได้มากกว่า ผู้ป่วยจะมีน้ำมูกไหล ไอ เจ็บคอ มีไข้สูง ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามตัวโดยทั่วไปจะมีอาการ 2-3 วัน แต่บางรายอาจมีอาการรุนแรง เช่น ปอดบวม และจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล หลังจากหาย อาจมีอาการอ่อนเพลียมันงไปอีกหลายสัปดาห์

วัคซีนไข้หวัดใหญ่...กับเรื่องที่คุณควรรู้

❖ วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่คืออะไร

วัคซีนไข้หวัดใหญ่เป็นวัคซีนชนิดฉีด ผลิตจากเชื้อที่ตายแล้ว โดยผ่านกระบวนการผลิตที่มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่แต่ผู้ฉีดวัคซีนแล้วยังอาจเป็นไข้หวัดใหญ่ได้แต่อาการจะน้อยลง วัคซีนไข้หวัดใหญ่ไม่ป้องกันไข้หวัดทั่วไปที่เกิดจากเชื้ออื่นๆ

❖ ใครควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

กลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งควรได้รับการฉีดวัคซีน ประกอบด้วย

○ บุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย

○ ผู้ที่มีโรคเรื้อรัง คือ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจ หลอดเลือดสมอง ไตวาย มะเร็งที่กำลังให้เคมีบำบัด เบาหวาน ซาลัสซีเมีย ภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมถึงผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการ)

○ บุคคลที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป

○ หญิงมีครรภ์อายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป

○ ผู้ที่มีน้ำหนักมากกว่า 100 กิโลกรัมขึ้นไป

○ ผู้พิการทางสมองช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

○ เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปี

โดยกลุ่มที่เสี่ยงสูงสามารถเข้ารับการฉีดวัคซีนได้ที่โรงพยาบาลของรัฐและสถานบริการที่เข้าร่วมโครงการ

นอกจากนี้เด็กอายุมากกว่า 2 ปีและผู้ใหญ่ที่แข็งแรงดีที่ต้องป้องกันตนเองจากไข้หวัดใหญ่สามารถฉีดได้

❖ ควรฉีดวัคซีนเมื่อไหร่

วัคซีนไข้หวัดใหญ่สามารถฉีดได้ตลอดปีแต่ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ ก่อนฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม) และก่อนฤดูหนาว (เดือนตุลาคม) เนื่องจากเป็นช่วงที่เริ่มมีการระบาด

❁ “วัคซีน” ต้องฉีดซ้ำหรือไม่

วัคซีนนี้ต้องฉีดซ้ำทุก 1 ปีถ้าต้องการป้องกันอย่างต่อเนื่อง สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ปีที่รับการฉีดวัคซีนไข้วัดใหญ่เป็นปีแรก ควรได้รับ 2 เข็ม โดยเข็มที่ 2 ห่างจากเข็มแรก 1 เดือน

❁ สังเกตอาการข้างเคียง

วัคซีนทุกชนิดสามารถทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ สำหรับวัคซีนป้องกันโรคไข้วัดใหญ่อาจมีอาการบวมแดงบริเวณที่ฉีด มีไข้ ปวดเมื่อย มักจะเริ่มไม่นานหลังฉีด อาการดังกล่าวควรหายภายใน 1-2 วัน การแพ้ถึงขั้นเป็นอันตรายต่อชีวิตมีน้อยมาก ถ้าหากเกิดขึ้น จะปรากฏภายใน 2 -3 นาทีถึง 2-3 ชั่วโมงหลังฉีด โดยอาจมีอาการหายใจไม่สะดวก เสียงแหบ หรือหายใจมีเสียงดัง ลมพิษ ชีดยาว อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็ว หรือเวียนศีรษะ

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวม บริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากมีอาการรุนแรง หรือเป็นมาก ควรปรึกษาแพทย์ทันที และแจ้งอาการให้ทราบโดยละเอียด

❁ ฉีดวัคซีนแล้วเกิดอาการข้างเคียงทำอย่างไร

หลังรับการฉีดวัคซีนควรเฝ้าระวังสังเกตอาการข้างเคียงในสถานพยาบาลอย่างน้อย 30 นาทีเมื่อกลับไปบ้าน ควรมีผู้ดูแลต่อไปอีก 2 วัน หากมีอาการข้างเคียง ควรแจ้งให้แพทย์ทราบทุกครั้ง ก่อนรับการฉีดวัคซีนครั้งต่อไป

❁ ใครไม่ควรฉีดวัคซีนหรือควรเลื่อนการฉีดวัคซีนป้องกัน

โรคไข้วัดใหญ่

○ เด็กอายุน้อยกว่า 6 เดือน

○ คนที่มีประวัติแพ้ไข่ไก่หรือไข่ไก่อย่างรุนแรง เพราะวัคซีนผลิตในไข่ไก่

○ ผู้ที่เคยฉีดวัคซีนไข้วัดใหญ่แล้วมีอาการแพ้อย่างรุนแรง

○ หากมีไข้หรือเจ็บป่วยเฉียบพลัน หรือโรคประจำตัวมีอาการกำเริบ ควบคุมไม่ได้ควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้สามารถรับการฉีดวัคซีนได้

❁ โรคไข้วัดใหญ่ ป้องกันได้ ด้วยตัวเอง

โรคไข้วัดใหญ่สามารถป้องกันได้ด้วย

○ รักษาร่างกายให้แข็งแรง และอบอุ่น

○ ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่เป็นประจำ

○ เครื่องใช้ส่วนตัวไม่ควรใช้ปะปนกับผู้อื่น

○ หลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีคนแออัด

○ ไม่คลุกคลีหรือนอนร่วมกับผู้ป่วยในระยะเวลาที่มีการระบาดของโรค

○ ในกลุ่มเสี่ยงสูงควรรับการฉีดวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถรับการฉีดวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับการฉีดทันทีที่ทำได้

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ด้วยความห่วงใยในสุขภาพประชาชน จากกระทรวงสาธารณสุข